

24. navadna nedelja C

Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja. (Lk 15,7)

Prvo berilo

2 Mojzes 32,7-11.13-14

Tiste dni je Gospod rekel Mojzesu: "Pojdi, stopi dol! Kajti tvoje ljudstvo, ki si ga izpêljal iz egiptovske dežele, se je pokvarilo. Hitro so zašli s poti, ki sem jim jo zapovedal; dali so si uliti tele, se mu priklanjali, mu darovali in rekli: 'To so tvoji bogovi, Izrael, ki so te izpeljali iz egiptovske dežele!'" In Gospod je rekel Mojzesu: "Videl sem to ljudstvo: to je trdovratno ljudstvo. Zdaj me pústi, da se vname moja jeza proti njim in jih pokončam, tebe pa napravim za velik narod!" Mojzes pa je tolažil obličeje Gospoda, svojega Boga, in je rekel: "Zakaj, Gospod, se vnema tvoja jeza proti tvojemu ljudstvu, ki si ga izpêljal iz egiptovske dežele z veliko močjo in z močno roko? Spomni se svojih služabnikov Abrahama, Izaka in Izraela, ki si jim prisegel pri sebi in jim govôril: 'Namnožil bom vaše potomstvo, da jih bo, kolikor je zvezd na nebu, in vso to deželo, ki sem jo obljudil, bom dal vašim potomcem, da jo prejmejo v večno posest.'" Tedaj je bilo Gospodu žal zaradi hudega, o katerem je govôril, da bi ga stôril svojemu ljudstvu.

Drugo berilo

1 Timóteju 1,12-17

Dragi Timótej, hvaležen sem našemu Gospodu Kristusu Jezusu, ki mi je dal moč. S tem da me je postavil v službo, me je namreč imel za vrednega zaupanja, čeprav sem bil prej bogokletnik, preganjalec in nasilnež. Vendar se me je usmilil, ker sem delal v neveri, iz nevednosti. In milost našega Gospoda je bila izredno bogata, z njo pa v Kristusu Jezusu vera in ljubezen. Zanesljiva je tale beseda in vredna, da jo vsi sprejmejo: Kristus Jezus je zato prišel v svet, da bi rešil grešnike, med temi pa sem prvi jaz. Usmilil se me je zato, da bi Kristus Jezus najprej na meni pokazal vso potrpežljivost za zgled tistim, ki bodo verovali vanj – za večno življenje. Kralju vekov pa, neminljivemu in nevidnemu, edinemu Bogu, čast in slava na vse vekov. Amen.

Evangelij

Luka 15,1-10

Tisti čas so se Jezusu približevali vsi cestinarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki pa so godnjali in govorili: "Ta sprejema grešnike in jé z njimi." Tedaj jim je povedal tole priliko: "Kdo izmed vas, ki ima sto ovac, pa izgubi eno od

njih, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno ovco, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo vesel zadene na rame. Ko pride domov, skliče prijatelje in sosede ter jim reče: 'Veselite se z menoj, kajti našel sem ovco, ki se je izgubila.' Povem vam: Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja.

Ali: katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne prižge svetilke in ne pomete hiše ter skrbno ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, skliče prijateljice in sosede ter pravi: 'Veselite se z menoj, kajti našla sem drahmo, ki sem jo izgubila.' Povem vam: Prav tako veselje bo vpričo Božjih angelov nad enim grešnikom, ki se spreobrne."

V razmislek

Trilogija prilik o ponovno najdenem izgubljenem sinu, ponovno najdeni drahmi in o ljubezni očeta do svojega izgubljenega sina predstavlja osrčje Lukovega evangelija. V vseh treh zgodbah je v središču izguba, ponovno najdenje in veselje (Boga), da je ponovno našel tisto, kar se zdi v človeških merilih izgubljeno in poziv k skupnemu veselju.

Zgodovina odnosa Boga z ljudmi je zgodba ljubečega in zvestega Boga, ki spremlja svoje ljudstvo, s polno milosti in usmiljenja. Molitev k različnim Bogovom in njihovim raznovrstnim upodobitvam je bila v Orientu običajna praksa. Iz tega razloga in v zaščito ljudi je že v prvih dveh izmed desetih zapovedi Izraelskemu ljudstvu prepovedano čaščenje drugih Bogov, predvsem v obliki slik in kipov. Zgolj tako se lahko izoblikuje zavedanje na visoki ravni, da si človek ne more ustvariti in izoblikovati svoje lastne predstave Boga. Ali ni to zgolj človeška kaprica, da bi nam takšno manipuliranje in predpisi usmerjali življenje? Ne, Bog je in ostaja tisti, ki lahko sam reši svoje ljudstvo iz nesreče in stiske, mu ostane zvest in stalno zagotavlja možnost novega začetka, tudi če se ljudje še tako pogosto izgubijo.

Ta bistvena izjava svetopisemskega sporočila izkuša novo, živahno in nesluteno Jezusovo razsežnost. Jezus neguje odnos in skupnost z ljudmi, ki so se zaradi svojega načina življenja sami izločili iz občestva Izraelovega ljudstva. Medtem ko so včasih smatrali, da je spreobrnitev grešnikov k načinu življenja, ki je vsečen Bogu, nujno za Božje odpuščanje, Jezus oznanja in živi odnos, ki jemlje sapo in vzbuja ogorčenje – spreobrnitev grešnikov ni pogoj za Božje odpuščanje grehov. Ponovno najti izgubljeno, kar je tema današnjega evangelija, pomeni, da Bog ponovno vzpostavi odnos, ki je bil z grehom uničen, da Bog sledi ljudem v osamljenost, kamor so se s svojim odnosom in življenjskimi odločitvami potisnili. Ne da bi nam bilo potrebno kaj storiti, plača Bog za naše grehe. Kako želimo sprejeti to ponudbo, pa je prepuščeno naši svobodni odločitvi.

Prilike iz današnjega evangelija pomenijo izkušnjo poti – nekdo se odpravi na pot iskanja, kjer ne ve, kakšen bo rezultat in se odloči za veliko, pravzaprav nesmiselno tveganje.

Splača se postaviti te prilike v ospredje naših molitev v prihodnjem tednu in pri tem začutiti lastne življenjske izkušnje – ali poznamo tovrstne življenjske izkušnje v svojem življenju? Poznam občutek izgubljenosti in nato nenadnega in nepričakovanega občutka, da sem odkrit in opažen? Ali se spomnim, kako se je nekdo neizmerno veselil, ko me je (ponovno) našel? In obratno – ali sem pripravljen postaviti vse na kocko na tvegani poti iskanja, ne da bi vedel, če moje podjetje, moje iskanje čaka uspeh? Ali lahko delam, ne da bi računal, ne da bi ocenil izgubo in dobiček? Mi je že kdaj uspelo, nekoga brez predsodkov ponovno najti in sprejeti? Včasih doživimo takšne izkušnje – hvala Bogu!

24. navadna nedelja C

Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja. (Lk 15,7)

Prvo berilo

2 Mojzes 32,7-11.13-14

Tiste dni je Gospod rekel Mojzesu: "Pojdi, stopi dol! Kajti tvoje ljudstvo, ki si ga izpêljal iz egiptovske dežele, se je pokvarilo. Hitro so zašli s poti, ki sem jim jo zapovedal; dali so si uliti tele, se mu priklanjali, mu darovali in rekli: 'To so tvoji bogovi, Izrael, ki so te izpeljali iz egiptovske dežele!'" In Gospod je rekel Mojzesu: "Videl sem to ljudstvo: to je trdovratno ljudstvo. Zdaj me pústi, da se vname moja jeza proti njim in jih pokončam, tebe pa napravim za velik narod!" Mojzes pa je tolažil obličeje Gospoda, svojega Boga, in je rekel: "Zakaj, Gospod, se vnema tvoja jeza proti tvojemu ljudstvu, ki si ga izpêljal iz egiptovske dežele z veliko močjo in z močno roko? Spomni se svojih služabnikov Abrahama, Izaka in Izraela, ki si jim prisegel pri sebi in jim govôril: 'Namnožil bom vaše potomstvo, da jih bo, kolikor je zvezd na nebu, in vso to deželo, ki sem jo obljubil, bom dal vašim potomcem, da jo prejmejo v večno posest.'" Tedaj je bilo Gospodu žal zaradi hudega, o katerem je govôril, da bi ga stôril svojemu ljudstvu.

Drugo berilo

1 Timóteju 1,12-17

Dragi Timóteju, hvaležen sem našemu Gospodu Kristusu Jezusu, ki mi je dal moč. S tem da me je postavil v službo, me je namreč imel za vrednega zaupanja, čeprav sem bil prej bogokletnik, preganjalec in nasilnež. Vendar se me je usmilil, ker sem delal v neveri, iz nevednosti. In milost našega Gospoda je bila izredno bogata, z njo pa v Kristusu Jezusu vera in ljubezen. Zanesljiva je tale beseda in vredna, da jo vsi sprejmejo: Kristus Jezus je zato prišel v svet, da bi rešil grešnike, med temi pa sem prvi jaz. Usmilil se me je zato, da bi Kristus Jezus najprej na meni pokazal vso potrežljivost za zgled tistim, ki bodo verovali vanj – za večno življenje. Kralju vekov pa, neminljivemu in nevidnemu, edinemu Bogu, čast in slava na veke vekov. Amen.

Evangelij

Luka 15,1-32

Tisti čas so se Jezusu približevali vsi cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki pa so godrnjali in govorili: "Ta sprejema grešnike in jé z njimi." Tedaj jim je povedal tole priliko: "Kdo izmed vas, ki ima sto ovac, pa izgubi eno od njih, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in gre za izgubljeno ovco, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo vesel zadene na rame. Ko pride domov, skliče prijatelje in sosede ter jim reče: 'Veselite se z menoj, kajti našel sem ovco, ki se je izgubila.' Povem vam: Prav takó bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo spreobrnjenja.

Ali: katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne prižge svetilke in ne pomete hiše ter skrbno ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, skliče prijateljice in sosede ter pravi: 'Veselite se z menoj, kajti našla sem drahmo, ki sem jo izgubila.' Povem vam: Prav tako veselje bo vpričo Božjih angelov nad enim grešnikom, ki se spreobrne."

In rekel je: "Neki človek je imel dva sina. Mlajši med njima je rekel očetu: 'Oče, daj mi delež premoženja, ki mi pripada!' In razdélil jima je imetje. Čez nekaj dni je mlajši sin spravil vse stvari skupaj in odpotoval v daljno deželo. Tam je z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje. Ko je vse zapravil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je trpeti pomanjkanje. Šel je in se pridružil nekemu meščanu tiste dežele, ki ga je poslal na svoje posestvo past svinje. Želet se je nasititi z rožiči, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal.

Šel je vase in dejal: 'Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote. Vstal bom in šel k očetu in mu rekel: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega od svojih najemnikov.'

In vstal je ter šel k očetu. Ko je bil še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmilil; pritekel je, ga objel in poljubil. Sin mu je rekel: 'Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.' Oče pa je naróčil svojim služabnikom: 'Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in sandale na noge! Pripeljite pitano tele in ga zakoljite ter jejmo in se veselimo! Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.' In začeli so se veseliti.

Njegov starejši sin pa je bil na polju. Ko se je domov grede približal hiši, je zaslišal godbo in ples. Poklical je enega izmed služabnikov in ga vprašal: 'Kaj pa to pomeni?' Ta mu je rekel: 'Tvoj brat je prišel in oče je zaklal pitano tele, ker se mu je zdrav vrnil.' Razjézil se je in ni hôtel vstopiti. Njegov oče je prišel ven in mu prigovarjal. On pa je očetu odgovoril: 'Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi še nikoli nisi dal kozliča, da bi se poveselil s svojimi prijatelji. Ko pa je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami uničil tvoje premoženje, si mu zaklal pitano tele.' On pa je rekel: 'Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Vzradostiti in poveseliti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.'"

V razmislek

Trilogija prilik o ponovno najdenem izgubljenem sinu, ponovno najdeni drahmi in o ljubezni očeta do svojega izgubljenega sina predstavlja osrčje Lukovega evangelija. V vseh treh zgodbah je v središču izguba, ponovno najdenje in veselje (Boga), da je ponovno našel tisto, kar se zdi v človeških merilih izgubljeno in poziv k skupnemu veselju.

Zgodovina odnosa Boga z ljudmi je zgodba ljubečega in zvestega Boga, ki spremišča svoje ljudstvo, s polno milosti in usmiljenja. Molitev k različnim Bogovom in njihovim raznovrstnim upodobitvam je bila v Orientu običajna praksa. Iz tega razloga in v zaščito ljudi je že v prvih dveh izmed desetih zapovedi Izraelskemu ljudstvu prepovedano čaščenje drugih Bogov, predvsem v obliki slik in kipov. Zgolj tako se lahko izoblikuje zavedanje na visoki ravni, da si človek ne more ustvariti in izoblikovati svoje lastne predstave Boga. Ali ni to zgolj človeška kaprica, da bi nam takšno manipuliranje in predpisi usmerjali življenje? Ne, Bog je in ostaja tisti, ki lahko sam reši svoje ljudstvo iz nesreče in stiske, mu ostane zvest in stalno zagotavlja možnost novega začetka, tudi če se ljudje še tako pogosto izgubijo. Ta bistvena izjava svetopisemskega sporočila izkuša novo, živahno in nesluteno Jezusovo razsežnost. Jezus neguje odnos in skupnost z ljudmi, ki so se zaradi svojega načina življenja sami izločili iz občestva Izraelovega ljudstva. Medtem ko so včasih smatrali, da je spreobrnitev grešnikov k načinu življenja, ki je všečen Bogu, nujno za Božje odpuščanje, Jezus oznanja in živi odnos, ki jemlje sapo in vzbuja ogorčenje – spreobrnitev grešnikov ni pogoj za Božje odpuščanje grehov. Ponovno najti izgubljeno, kar je tema današnjega evangelija, pomeni, da Bog ponovno vzpostavi odnos, ki je bil z grehom uničen, da Bog sledi ljudem v osamljenost, kamor so se s svojim odnosom in življenjskimi odločtvami potisnili. Ne da bi nam bilo potrebno kaj storiti, plača Bog za naše grehe. Kako želimo sprejeti to ponudbo, pa je prepuščeno naši svobodni odločitviti.

Prilike iz današnjega evangelija pomenijo izkušnjo poti – nekdo se odpravi na pot iskanja, kjer ne ve, kakšen bo rezultat in se odloči za veliko, pravzaprav nesmiselno tveganje. Splača se postaviti te prilike v ospredje naših molitev v prihodnjem tednu in pri tem začutiti lastne življenjske izkušnje – ali poznamo tovrstne življenjske izkušnje v svojem življenju? Poznam občutek izgubljenosti in nato nenadnega in nepričakovanega občutka, da sem odkrit in opažen? Ali se spomnim, kako se je nekdo neizmerno veselil, ko me je (ponovno) našel? In obratno – ali sem pripravljen postaviti vse na kocko na tveganji poti iskanja, ne da bi vedel, če moje podjetje, moje iskanje čaka uspeh? Ali lahko delam, ne da bi računal, ne da bi ocenil izgubo in dobiček? Mi je že kdaj uspelo, nekoga brez pred sodkov ponovno najti in sprejeti? Včasih doživimo takšne izkušnje – hvala Bogu!